

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Folketingsbeslutningen af 4. juni 1980 om ungdomsuddannelserne (se Folketingstidende 1979-80, tillæg C sp. 575) har som overordnet formål at sikre: »... at der kan garanteres samtlige unge tilbud om en ungdomsuddannelse«. Opstillingen af denne garanti var afgørende for socialistisk folkepartis tilslutning til folketingsbeslutningen. De erhvervsfaglige grunduddannelser (EFG) er en ungdomsuddannelse. I dag mangler omkring 10.000 unge med gennemført basisuddannelse en praktikplads. Socialistisk folkeparti konstaterer, at garantien endnu ikke er opfyldt.

I forbindelse med den af medlemmer af socialistisk folkeparti stillede forespørgsel den 18. maj 1981 (se Folketingets forhandlinger 1980-81, sp. 11426) blev undervisningsministeren spurgt, hvad ministeren ville gøre for at sikre det nødvendige antal praktikpladser. I debatten omtalte ministeren aftalerne med de kommunale organisationer og arbejdsmarkedsorganisationerne om fremskaffelse af yderligere 11.000 uddannelsespladser. Ministeren sagde, at det kunne overvejes at udvide AER, men at aftalerne skulle have en chance før lovgivningen. Det er nu klart for enhver, at de private arbejdsgivere ikke har opfyldt deres del af aftalen.

Den 4. september 1981 skrev undervisningsministeren i Flensborg Avis, at hun - såfremt de nødvendige resultater ikke blev opnået - ville »... gå til folketinget med et lovforslag, der på den ene eller anden måde lovfæster en sådan forpligtelse ...« for parterne på både det private og offentlige arbejdsmarked til at få praktikpladsproblemet løst.

Som konsekvens af socialistisk folkepartis tilslutning til ovennævnte garanti og som konsekvens af, at regeringen ikke har kunnet skaffe det nødvendige antal uddannelsespladser gennem frivillige aftaler, fremsættes dette forslag, der gennem lovgivning skal sikre de unge praktikpladser. De frie kræfters spil har ikke kunnet realisere folketingsbeslutningen af 4. juni 1980. Derfor må folketinget nu følge beslutningen op med den nødvendige

lovgivning, der sikrer praktikpladser hos de private arbejdsgivere.

Fremskaffelsen af flere praktikpladser vil samtidig trække mange tusinde unge ud af ungdomsarbejdsløsheden.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1 og 2

De private arbejdsgivere må være med til at betale for uddannelsen af den arbejdskraft, som de senere nyder godt af. Det gør arbejdsgiverne også i dag, idet det er arbejdsgivere, der både betaler EFG-lærlingene løn i praktikken og under skoleopholdet. Sidstnævnte betalt via AER.

Problemet er blot, at arbejdsgiverne ikke udbyder tilstrækkeligt mange praktikpladser. Ved at udvide AER kan en økonomisk begrundet modstand mod at tage praktikanter fjernes hos den enkelte arbejdsgiver. Fonden skal være så stor, at den kan dække både lønudgift under praktik og skoleophold. Alle arbejdsgivere med faglært arbejdskraft skal betale til fonden. Til gengæld bliver det gratis at aflønne lærlingene (se dog bemærkningerne til punkt 4).

Den »nye« udgift for arbejdsgiverne bliver alene et bidrag til den udvidelse, der skal sikre de manglende praktikpladser.

Fordelingen af arbejdsgiverbidragene til AER sker efter arbejdsgivernes forbrug af faglært arbejdskraft. Jo flere faglærte ansatte, jo højere AER-bidrag.

Ad 3

Hvis den ovenfor foreslåede udvidelse af AER giver det nødvendige antal praktikpladser i de enkelte fag, vil kvoteordningen nærmest være at betragte som vejledende for den enkelte arbejdsgiver (se dog bemærkningerne til punkt 4).

Det kan tænkes, at alene bestemmelserne i punkt 1 og 2 kan give det nødvendige antal praktikpladser. Det er nemlig en økonomisk fordel for den enkelte arbejdsgiver at have flere lærlinge, end kvoten pålægger vedkommende. Det er jo gratis at